

1. listopadu 1816 v Lubenci. Když jako chlapec ve dvou letech stále nesrozumitelně žvatlal a neřekl ani „máma“, přestože vypadal jako živé a normální dítě, zjistil primář v Podbořanech, že chlapec je hluchoněmý. Matka tušila, že syn neslyší. Dávala si vinu, že to způsobilo leknutí, které zažila v těhotenství z náhlé prudké bouře. A tak byl Hubert roku 1829 přijat jako internátní žák do Pražského ústavu pro hluchoněmé. Tehdy všeobecné vzdělávání trvalo 6 let a už zde byl rozpoznán jeho umělecký talent. A tak mu bylo umožněno studium na Pražské kreslířské a malířské akademii, kde získal vzdělání pro vyučování kreslení a malování. V roce 1835 vzrostl počet žáků na pražském ústavu na 50 dětí. Současně se uvažovalo o doplnění češtiny k dosud výhradně používané němčině jako druhé zemské vyučovací řeči.

Novým učitelem češtiny se stal Petr Veselský z Nového Knína. První česká učebnice byla vytvořena a použita pro vyučování teprve po roce 1865. Větší žáci potřebovali jak ve vyučování, tak pro domácí péči také dohled pomocného učitele. Vybrán byl devatenáctiletý neslyšící bývalý chovanec ústavu Hubert Kauxner z Lubence (tehdy kraj Lohka). Navrhl ho jeho učitel Wenzel Guba pro jeho mravní čistotu, dobromyslný charakter a lásku ke spolužákům. Tehdejší ředitel ústavu Jan Mücke byl považován za našeho největšího odborníka na pedagogiku neslyšících a uvědomoval si, že neslyšící žáci potřebují vidět úspěšný vzor.

Deset let Hubert Kauxner působil jako pomocný učitel. Samostatným učitelem byl jmenován v roce 1845 za ředitele Václava Frosta. Na Huberta Kauxnera i o sto let

později vzpomíná další ředitel Alois Novák ve svém pamětním spisu vydaném v roce 1938 jako na učitele s vynikajícím malířským nadáním.

Huberta Kauxnera považujeme za prvního neslyšícího učitele neslyšících žáků u nás a po Francouzích Jeanu Massieu a Laurentu Clercovi zřejmě třetího neslyšícího učitele na světě.

Hrob H. Kauxnera se nachází na Olšanském hřbitově, kde najdete i malíře Josefa Myslivečka, spisovatele Stanovského nebo dramatika Klicperu. Vlastní hrobku najdete na louce za lavičkou. Její přesné místo nelze určit, protože tato část Olšanského hřbitova nebyla dosud zdigitalizována.

Jako dobře finančně zajištěný zvláštní učitel pro pedagogiku neslyšících se v roce 1848 Kauxner oženil s neslyšící dcerou jednoho pražského továrníka, který vyráběl kožené zboží. Narodila se jim slyšící dcera.

Přes svoje pracovní povinnosti ve škole a internátu se Hubert Kauxner věnoval především následné péči dospělým neslyšícím. Jeho záměr založit první český spolek

neslyšících byl uskutečněn až jeho kolegou neslyšícím učitelem Wilczekem. Stalo se tak 12 let od smrti Kauxnera v roce 1868.

Hubert Kauxner zemřel 9. dubna 1856 v Praze ve věku čtyřiceti let. Pohřbený je na Olšanském hřbitově v jeho nejstarší části č. II/5/255 u kaple sv. Rocha. Dnes už je hrob k nepoznání zarostlý a beze jmé-

na. Huberta Kauxnera následovali na Pražském ústavu pro hluchoněmé další neslyšící učitelé, a to Václav Josef Wilczek (1852), Ignác Reisser (1853), Amálie Kühnelová (1857), Johann Karresch (1891) a František Kudyn (1896).

O nich zase až příště...

Petr Pánek,
foto: archiv autora

PŘÍŠTĚ: ALOIS NOVÁK